

NUORTEN SUOMI

NUORTEN SUOMI RY

TOIMINTAKERTOMUS 2023

- hallituksen käsittely 21.2.24
- vuosikokouksen käsittely 26.3.24

NUORTEN
KYVYT ESIIN

NUORTEN
ÄÄNET ESIIN

YDINAJATUKSET TOIMINNAN LÄHTÖKOHTANA

Nuorten Suomi ry on palvelujärjestö ja asiantuntijaorganisaatio, joka edistää nuorten toimijuutta ja vaikuttamista. Toiminta-ajatuksen mukaisesti yhdessä eri toimijoiden kanssa se kehittää ja tukee sellaisia rakenteita sekä nuoria innostavia toiminnan tapoja ja tilaisuuksia, joissa nuoret voivat oivaltaa uutta, saada aikaan ja vaikuttaa. Tavoitteina ovat

1. Lisätä ja vahvistaa nuorten taitoa, tietoa, tahtoa sekä mahdollisuuksia osallistua, toimia ja vaikuttaa sekä tehdä tulevaisuutta.
2. Kannustaa ja tukea eri yhteisöjä tunnistamaan nuorten potentiaali ja kehittämään toimintaansa nuorten toimijuutta ja osallisuutta vahvistavaksi
3. Vaikuttaa yhteiskunnan rakenteisiin siten, että ne tukevat ja mahdollistavat nuorten osallisuuden ja äänen kuulumisen.

Visiona on olla rakentamassa Suomea, jossa jokainen nuori saa, osaa ja haluaa olla mukana, toimia ja vaikuttaa valitsemallaan tavalla. Toimintaa ohjaavat seuraavat arvot:

Nuori tekee, toimii ja johtaa – aikuiset tukevat
Tehdään yhdessä, kunnioitetaan ja arvostetaan toisiamme
Innostutaan, innostetaan ja ollaan rohkeita.
Käydään rakentavaa ja tasavertaista dialogia.

Näiden Nuorten Suomen strategian perusajatusten mukaisesti toimittiin myös vuonna 2023. Nuorten Suomi ry:n työ edisti YK:n lapsen oikeuksien sopimuksen toteutumista, erityisesti artikloja 12, 13, 15, 17, 29 ja 31. Se toimi täysin nuorisolain hengessä ja edisti mm. nuorten äänen kuulemista perustuslain, kuntalain, perusopetuslain ja 2. asteen koulutuslakien suunnassa.

Taustalla on (sosiaali-)pedagoginen näkemys siitä, että jokaiselle nuorelle tulisi antaa oman kokoisia haasteita, varoen sitä, että aikuinen tekee nuoren puolesta liikaa. Kun nuori huomaa, että häneen luotetaan, hän rohkaistuu, osaa ja pystyy itse. Näin nuori innostuu ottamaan vastuuta itsestään ja ympäristöstään. Tavoitteena on, että yritteliäisyydellä ja aktiivisuudella on positiivinen vaikutus nuoren elämään nyt ja tulevaisuudessa. Vahvistamalla nuorten osallisuutta, vaikuttamista ja toimijuutta varmistetaan nuorten hyvinvointia, hyviä tulevaisuuden työntekijöitä ja päättäjiä sekä rakentavaa yhteiskunnallista ilmapiiriä/ yhteiskuntarauhaa.

Vuoden 2023 valmisteltiin strategiaa tuleville vuosille. Sen yhteydessä todettiin, että nämä ydinajatuksukset ovat niin kohdallaan, että niillä kannattaa edetä myös jatkossa.

Nuorten Suomen slouganit

NUORTEN
KYVYT ESIIN

NUORTEN
ÄÄNET ESIIN

SISÄLLYS

1. YLEISKATSAUS

2. TOIMINTA

2.1. Nuorten äänet esiin

- 2.1.1 Kohti nuorten hyvinvointialueita
- 2.1.2 Vaikuta!-teemapäivät
- 2.1.3 Suomi nuorten silmin -juhlakiertue
- 2.1.4 Nuorten ääni maakunnissa
- 2.1.5 Keski-Suomen nuorisovaltuusto
- 2.1.6 Osallistavaa opiskeluhoiltoa

2.2 Nuorten kyvyt esiin

- 2.2.1 Oppilaiden osallisuus kouluissa
 - Opettajakoulutukset
 - Täältä tullaan
- 2.2.2 Palkitsemis- ja koulutustapahtuma
- 2.2.3 Synttärivuoden juhlatoinninat
- 2.2.4 Nuoret keskelle hyvää
- 2.2.5 Nuoret viestinviejät
- 2.2.6 Joulumarkkinat
- 2.2.7 Muut toiminnot

2.3 Tukitoiminnot

- Viestintä
- Yhteistyötä, verkostoitumista, oppimista

3. HALLINTO

4. TALOUS

5. UUDELLE VUOSIKYMMENELLE

1. YLEISKATSAUS

Vuosi 2023 oli juhluvuosi yhdistyksen täyttäessä 20 vuotta, joista viimeiset viisi vuotta on toimittu Nuorten Suomena. Vuosi oli hyvin vauhdikas sisältäen monenlaista toimintaa, joka ulottui entistä laajemmalle alueelle. Toiminnot veivät kaikkia Nuorten Suomen strategian tavoitteissa ja kohderyhmissä olevaa kolmea ulottuvuutta - nuoriin, yhteisöihin ja yhteiskuntaan vaikuttamista - eteenpäin.

Koronan hellitettyä toimintaa päästiin toteuttamaan jo normaaliin tapaan sen oppeja ja uusia käytäntöjä hyödyntäen. Aiemmilta vuosilta tuttuja Kohti nuorten hyvinvointialueita, Nuorten ääni maakunnissa, Opettajat oppilaiden osallisuuden vahvistajina ja Täältä tullaan -projekteja jatkettiin, samoin Keski-Suomen nuorisovaltuuston ohjausta. Osallistavaa oppilashuoltoa -projekti saatiin päätökseen. Nuoret keskelle hyvää -hankkeessa päästiin nyt käytännön toimiin. Vuoden aikana käynnistyi myös uusi mielenkiintoinen projekti Suomi nuorten silmin -juhlakiertue. Ensimmäisen kerran saatiin järjestää Nuorten kyvyt ja äänet esiin palkitsemis- ja koulutustapahtuma valtakunnallisena. Juhlavuoden kunniaksi järjestettiin synttäriseminaari ja -juhlit sekä koottiin yhdistyksen historiikki Kohti nuorten Suomea.

Nuorten Suomen järjestämiin toimintoihin vuoden 2023 aikana osallistui aktiivisessa roolissa n. 7200 (edellisenä vuonna 3508) nuorta ja 1514 (943) aikuista eli yhteensä 8700 (4448) henkilöä. Lisäksi Joulumarkkinoille osallistui n. 5000 henkilöä.

- Koulutuksia & valmentavia kohtaamisia: 128 tilaisuutta – mukana 3706 nuorta ja 1434 aikuista
- Hyvinvointia-peliä/Eduskuntavaalit-pelejä/Vaikuta!-teemapäiviä toteutettiin yhteensä 7, joiden kautta tavoitettiin 3500 nuorta, joiden mielipiteitä kerättiin eri tahojen käyttöön.
- Ryhmien toiminta: 5 kiinteää ryhmää, joilla yhteensä 33 kokoontumista. Ryhmissä mukana 78 eri nuorta
- 75 nuorta ja aikuista palkittiin 42 kunnasta eri puolilta Suomea ja koulutus- ja palkitsemisjuhlaan osallistui 120 henkilöä
- 8 nuorta opiskelijaa harjoittelussa / työssä oppimassa
- Hippoksen joulumarkkinoilla 192 myyjää ja n. 5000 kävijää.

Tarkemmat tiedot koottuna liitteessä 1.

2. TOIMINTA

2.1 NUORTEN ÄÄNET ESIIN

2.1.1 Kohti nuorten hyvinvointialueita

Kohti nuorten hyvinvointialueita -hanke on Nuorten Suomen, Nuorten Akatemian ja Suomen Nuorisovaltuustojen Liiton yhteishanke, jonka tavoitteena on edistää nuorten osallisuutta hyvinvointialueilla. Hanke on kolmivuotinen ja sitä rahoittaa opetus- ja kulttuuriministeriö. Hankkeessa Suomen Nuorisovaltuustojen liitto vastaa nuorisovaltuustojen toiminnan tukemisesta. Nuorten Akatemia tukee hyvinvointialueiden operatiivista johtoa ja luottamushenkilöitä nuorten osallisuuden edistämiseksi. Nuorten Suomi tukee työntekijöitä ja palveluiden kehittäjiä ja auttaa nuorten laajemmassa kuulemisessa esimerkiksi menetelmäkokeilujen avulla. Seuraavaksi kuvataan Nuorten Suomen toimintaa hankkeessa kuluneen vuoden aikana.

Kohti nuorten hyvinvointialueita -hankkeen toinen vuosi jatkoi aloitettua työtä kehittäen sitä edelleen. Vuoden 2023 pidettiin säännöllisesti tilannekatsauksia hyvinvointialueiden kanssa. Vuoden aikana pidettiin erilaisia puheenvuoroja ja työpajoja muun muassa Suomen Pelastusalan Keskusjärjestön tilaisuudessa, hyvinvointialueiden nuorisovaltuustojen kokouksissa ja nuorisotyön aluekoordinaattoreiden verkostotapaamisissa. Pirkanmaan nuorisotyöpäivillä kerrottiin hyvinvointialueesta ajankohtaista tietoa ja Itä-Suomen nuorisotyöpäivillä esiteltiin erilaisia nuorille suunnattuja menetelmiä. Lisäksi hankkeessa toteutettiin

ohjelmaa Nuori2023-päiville ja SuomiAreenaan. Puheenvuoroilla ja työpajoilla on tavoitettu satoja ihmisiä vuoden aikana.

Myös nuorten laajempaa kuulemista ja menetelmäkokeiluja on tuettu. Lapin ja Kanta-Hämeen hyvinvointialueilla kokeiltiin Hyvinvointia!-peliä osana nuorten kuulemista. Lapin pelissä nuoret pääsivät vaikuttamaan palvelustrategiaan. Peliä oli suunnittelemassa osallisuustyöntekijöiden lisäksi perhekeskuskoordinaattorit ja sote-alan johtajat. Kanta-Hämeessä peli käsitteli hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä ja se suunniteltiin yhdessä hyvinvointialueen ja kuntien hyte-yhteyshenkilöiden kanssa. Molemmat pelit tavoittivat lähes 900 nuorta.

Kymenlaaksossa pidettiin Mikä vituttaa?-ilta Kouvolassa mielenterveys- ja päihdepalveluiden kehittämiseksi. Ilta oli osa syksyn kestänyttä nuorten työpajakokonaisuutta. Myös erilaisten nuorten ryhmien vaikuttamista tuettiin. Esimerkiksi Kanta-Hämeen ja Keski-Uudenmaan hyvinvointialueilla toimivan Hyrian alaisen Nuorten ääni-ryhmän tapaamisessa esiteltiin erilaisia vaikuttamisen tapoja.

Yhteistyössä Suomi nuorten silmin -juhlakiertueen kanssa jalkauduttiin useammalle paikkakunnalle. Hämeenlinnassa kehitettiin nuorten sote-palveluita 8.-luokkalaisten valinnaisryhmän ja sote-alan ammattilaisten kanssa, Kotkassa jalkauduttiin aluevaltuutettujen kanssa nuorten pariin liikkuvan nuorisotilan yhteydessä ja Kokkolassa järjestettiin Nuorisofoorumi yhdessä Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen työntekijöiden ja nuorisovaltuuston kanssa. Rovaniemellä Muurolan koulussa kehitettiin Lapin hyvinvointialueen Hyvinvointia!-peliä yhdessä nuorten kanssa.

Kohtaa meidät -webinaarissa eri taustoista tulevat nuoret kokoontuivat keskustelemaan toiveistaan ja kokemuksistaan sote-palveluissa. Webinaari tavoitti satoja sote-alan ammattilaisia. Se järjestettiin yhteistyössä Moniheli ry:n Mikki sulle -hankkeen, Diakonissalaitoksen Nuorten Ohjelman, Seta ry:n, Vamlaksen, THL:n Sokra-hankkeen ja kansallisen lapsistrategian kanssa.

Nuorten hyvinvointialue -verkosto kokoontui yhteensä kuusi kertaa vuoden 2023 aikana. Tapaamisissa on esitelty hankkeen toimintaa, kuultu vierailijapuheenvuoroja eri tahoilta ja näkökulmista ja saatu vertaistukea ja -oppimista. Nuorten hyvinvointialue -verkosto kokoaa yhteen nuorten osallisuuden parissa toimivat työntekijät hyvinvointialueilta ja maakuntaliitoista. Verkostotapaamisissa on ollut osallistujia lähes kaikilta hyvinvointialueilta noin 15-25 henkilöä kerralla.

Vuoden 2023 aikana on suunniteltu vuorovaikutus- ja osallisuuskoulutusta pelastustoimen henkilöstölle. Koulutusta testattiin ja kehitettiin valtakunnallisessa turvallisuusviestijöiden asiantuntijaverkostossa. Vuoden 2024 alussa koulutuksia aletaan pitämään pelastustoimille.

Hankkeen toisen vuoden aikana on luotu useampia julkaisuja hyvinvointialueiden käyttöön. Nuorisovaltuustojen tukiaikuisille koottiin paketti tukiaikuisen tehtävistä sekä ryhmäytymisesimerkkejä. Hyvinvointialueiden valmistelijoiden käyttöön koottiin vinkkilista hyvästä ja saavutettavasta esityksestä ja toiminnallisesta keskustelusta nuorisovaltuustojen kokouksiin. Hankkeessa kootut menetelmäkokeilut kasattiin yhteen menetelmäpankiksi hyvinvointialueille käytettäväksi. Hankkeessa on panostettu myös viestintään ja hyvinvointialueudistuksesta tiedottamiseen. Vuoden 2023 on julkaistu useampi yhdessä nuorten kanssa tehty video.

Hankkeesta päävastuun kantoi Nuorten Suomen osalta Laura Saartoala.

2.1.2 Vaikuta!-teemapäivät

Vaikuta!-teemapäivä on pelillisiä menetelmiä hyödyntävä tapahtumakonsepti, jonka tavoitteena on innostaa ja kannustaa nuoria vaikuttamiseen sekä vahvistaa nuorten yhteiskunnallista osallistumista. Teemapäivä mahdollistaa nuorten ja päättäjien vuorovaikutuksen sekä nuorten ajatusten ja ideoiden keräämisen eri tahojen kuten kunnan- ja maakunnan päätöksenteon tueksi.

Vaikuta!-teemapäivän toimintamalli ideoitiin yhdessä nuorten kanssa lukuvuonna 2017-2018 ja tämän jälkeen konseptia sekä teemapäivän järjestäjäkoulutusta on kehitetty yhdessä eri toimijoiden kanssa. Vaikuta!-teemapäivä soveltuu ala- ja yläkouluissa sekä toisen asteen oppilaitoksissa toteutettavaksi ja sitä voidaan soveltaa myös muihin toimintaympäristöihin.

Vuoden aikana Vaikuta!-teemapäiviä järjestettiin ainakin Nurmijärvellä, Kajaanissa, Kuhmossa, Tampereella, Ähtärissä, Äänekoskella, Saarijärvellä, Jämsässä ja Jyväskylässä. Näistä osa Nuorten Suomen itsensä toteuttamia, ja suurin osa muiden toimijoiden toteuttamia. Vaikuta!-teemapäivän järjestämisen koulutuskokonaisuuksia järjestettiin vuoden 2023 aikana kaksi. Näihin osallistui nuorisovaltuustojen toimijoiden lisäksi mm. opetushenkilöstöä sekä maakuntaliittojen henkilöstöä.

Vuonna 2023 järjestettiin myös ensimmäinen ruotsinkielinen Vaikuta!-teemapäivä. Teemapäivä toteutettiin Pohjanmaan liiton koordinoimana Korsnäsin koulujen kuudesluokkalaisten kanssa. Vaikuta!-teemapäivän alussa kuultiin opetusministeri Anna-Maja Henrikssonin tervehdys ja tämän jälkeen Korsnäsin kunnanjohtaja Christina Båssar toivotti osallistujat tervetulleeksi. Teemapäivän suunnittelun aikana tuotettiin ruotsinkielistä materiaalia, jota on tarkoitus levittää laajasti hyödynnettäväksi.

Vaikuta!-teemapäivän kehittämisestä, koulutusten toteuttamisesta sekä järjestämisen tukemisesta vastasivat Carita Hännivirta ja Laura Saartoala. Lisäksi Lida Vidgren oli mukana erityisesti teemapäivien tulosten kokoamisessa.

2.1.3 Suomi nuorten silmin -juhlakiertue

Nuorten Suomi toteutti 20-vuotis juhlavuoden innoittamana Suomi nuorten silmin -juhlakiertueen yhdessä nuorten kanssa Erasmus + tuella. Juhlakiertue jalkautui vuoden aikana seitsemälle paikkakunnalle; Jämsään, Hämeenlinnaan, Suonenjoelle, Rovaniemelle, Kokkolaan, Ähtäriin sekä Kotkaan. Näissä toteutettiin joko Vaikuta!-teemapäivä, Waldo-työpaja tai Nuorisofoorumi, jokainen hiukan erilaisena, kuntakohtaisella twistillä maustettuna.

Tavoitteena oli mahdollistaa paikkoja erityisesti niille nuorille, joiden kuuleminen tai osallistaminen on jostain syystä jäänyt toteutumatta. Kiertueen tilaisuuksissa yhteensä sadat nuoret keskustelivat ajankohtaisista aiheista, kuten mielenterveydestä ja demokratiasta, keskenään sekä asiantuntijoiden kanssa. Jokainen tilaisuus toteutettiin yhteistyössä paikallisten ja/tai alueen toimijoiden kanssa.

Juhlakiertue ideoitiin alusta alkaen ympäri Suomen asuvien nuorten kanssa. Nuoret olivat mukana toteuttamassa eri paikkakuntien tilaisuuksia, kukin omien vahvuuksien mukaisesti. Nuoret myös suunnittelivat ja toteuttivat oman Vaikuttamisen monet muodot -työpajan Nuorten Suomen synttäriseminaarissa. Työpajassa käsiteltiin kiertueella nousseita nuorten elämäntilanteita ja viestejä Waldo-sarjakuvahahmojen kautta.

Suomi nuorten silmin -kiertue jatkuu vuoden 2024 keväällä kolmen paikkakunnan tilaisuuksissa sekä nuorten eduskuntavierailulla, jonka yhteydessä kiertueella kerätyt nuorten viestit luovutetaan kansanedustajille.

Suomi nuorten silmin -juhlakiertueen kokonaisuudesta vastasi Carita Hännivirta yhdessä Laura Saartoalan kanssa.

2.1.4 Nuorten ääni maakunnissa

Vuonna 2021 käynnistyneessä Nuorten ääni maakunnissa -hankkeessa etsittiin toimijoiden kesken yhdessä ja erikseen ratkaisuja ja toimintamalleja nuorten äänen kuulumiseksi maakuntatasolla. Toimintaa toteutettiin Etelä-Pohjanmaan, Keski-Suomen, Pirkanmaan ja Pohjanmaan maakunnissa Länsi- ja Sisä-Suomen Aluehallintoviraston rahoittamana. Nuorten ääni maakunnissa -hankkeen oli tarkoitus päättyä vuoden 2022 lopussa, mutta toimintaa pystyttiin jatkamaan pienimuotoisesti vielä vuonna 2023.

Hankkeen toiminta keskittyi tukemaan maakuntien toimijoita sellaisissa teemoissa, joita alueilta nousi. Pohjanmaalla osallistuttiin mm maakuntaliiton järjestämään Osallisuusfoorumiin, jossa kerrottiin Vaikuta!-teemapäivästä sekä järjestettiin alueen toimijoille perehdytys ja järjestäjäkoulutusta. Näiden myötä innostus ja kiinnostus nuorten kuulemiseen ja osallistamiseen hyödyntäen Vaikuta!-teemapäivää kasvoi huomattavasti. Haasteena aluksi oli se, ettei materiaaleja ollut valmiina ruotsinkielisenä. Loppuvuodesta Pohjanmaan liitto koordinoi ensimmäisen ruotsinkielisen Vaikuta!-teemapäivän, jossa oli huomattavan iso joukko mukana suunnittelussa ja toteutuksessa. Kiinnostus teemapäivää kohtaan lisääntyi entisestään konkreettisen kokeilun myötä ja kokemuksia päivästä jaettiin niin median kautta, kuin sähköpostitse sekä vuoden 2024 alun Osallisuusfoorumissa.

Pirkanmaan alueella ei vuoden 2023 aikana ollut juurikaan toimintaa, kun hyvinvointialueen aloittamisen myötä mm Nuorten Suomen aikaisemmin tukema alueellinen nuorisovaltuusto siirtyi viralliseksi vaikuttamistoimielimeksi Pirkanmaan hyvinvointialueelle. Yhteistyötä tehtiin kuitenkin Kohti nuorten hyvinvointialueita -hankkeen työntekijöiden kanssa, jotka tukivat Pirkanmaan alueen toimijoita nuorten osallistamisen parissa.

Keski-Suomessa tuettiin eri toimijoita Vaikuta!-teemapäivän järjestämisessä, pyrkien varmistamaan, että päivässä on monipuolisesti eri toimijoita mukana sekä päivän aikana nousseet nuorten ajatukset otettaisiin jatkokäsittelyyn kehittämisen ja päätöksenteon yhteydessä. Keski-Suomessa hankkeen työpanosta oli mukana myös nuorisotyön koordinaatioverkostossa. Keski-suomalaisia toimijoita sparrattiin nuorten kuulemisen ja osallistamisen toteuttamisessa. Vuoden aikana käytiin myös runsaasti keskusteluita ja pyrittiin löytämään ratkaisuja, miten haavoittuvassa asemassa olevien nuorten ääni pääsisi kuuluviin niin kuntien, maakunnan kuin hyvinvointialueen kehittämisessä ja päätöksenteossa.

Etelä-Pohjanmaalla tuettiin maakunnan ensimmäisen Nuorisofoorumin suunnittelussa ja järjestelyissä. Nuorisofoorumi toteutettiin marraskuun lopussa Ähtärissä ja järjestelyissä olivat tiiviisti mukana Ähtärin nuorisopalvelut ja nuorisovaltuusto, Etelä-Pohjanmaan alueellinen nuorisovaltuusto, hyvinvointialue sekä maakuntaliitto. Koko lauantapäivän kestävään tapahtumaan kutsuttiin nuoria sekä nuorisotyöntekijöitä jokaisesta kunnasta. Tapahtuman pääteemoina olivat nuorten mielenterveys ja vaikuttaminen. Nuorisofoorumi piti sisällään päättäjien puheenvuoroja, työpajatyöskentelyä sekä Etelä-Pohjanmaan nuorisovaltuuston avoimen kokouksen.

Maakuntakohtaisten toimintojen lisäksi, kaikkien maakuntien toimijoille oli tarjolla Vaikuta!-teemapäivän järjestäjäkoulutusta. Koulutukseen osallistui nuorisotalon toimijoita sekä maakuntaliittojen henkilöstä kaikista maakunnista. Nuorten ääni maakunnissa -hankkeesta ja tilaisuuksien järjestelyistä vastasi Carita Hännivirta.

2.1.5 Keski-Suomen Nuorisovaltuusto

Nuorisovaltuusto on Keski-Suomen hyvinvointialueen ja maakuntaliiton yhteinen vaikuttamistoimielin, jonka toimintaa ohjaa ja tukee Nuorten Suomi yhteistyösopimuksen mukaisesti. Nuorisovaltuuston tehtävänä on vaikuttaa maakunnan alueella tehtävään päätöksentekoon sekä tuoda nuorten ja lasten mielipiteitä esiin. Lisäksi nuorisovaltuusto voi antaa lausuntoja maakuntavaltuuston ja hyvinvointialueen toimielimien päätöksentekoon sekä tehdä aloitteita.

Nuorten Suomi käynnisti maakunnallisen nuorten vaikuttajaryhmätoiminnan yhteistyössä Keski-Suomen liiton kanssa vuonna 2011 ja on koordinoanut toimintaa siitä saakka. Vuoden 2023 alusta yhteistyösopimus Nuorisovaltuuston tukemisesta tehtiin Keski-Suomen hyvinvointialueen ja Nuorten Suomen kesken, missä myös Keski-Suomen liitto oli mukana. Hyvinvointialueudistuksen tuoman siirtymän vuoksi Keski-Suomen Nuorisovaltuuston toiminta ja jäsenyydet jatkuivat poikkeuksellisesti loppusyksystä 2021 alkusyksyyn 2023. Syksyllä 2023 siirryttiin yksivuotiskauteen, sen ollessa 15.9.-14.9. Nuorisovaltuustossa jokaisella keskisuomalaisella kunnalla on kaksi paikkaa ja lisäksi kuusi avointa paikkaa, eli yhteensä 50 paikkaa. Ryhmä on puoluepoliittisesti ja uskonnollisesti sitoutumaton.

Vuoden 2023 ensimmäinen kokous pidettiin maaliskuussa Jyväskylässä ja etälinjoja pitkin. Kokouksessa kuultiin muun muassa ajankohtaiset terveiset hyvinvointialueelta ja maakuntaliitosta sekä keskusteltiin nuorten osallistumisesta mielenterveyspalveluiden sekä opiskeluhuollon arviointiin ja kehittämiseen. Kevään toinen kokous pidettiin Keski-Suomen Nuorisofoorumin yhteydessä toukokuussa. Nuorisofoorumi ja kokous oli avoin kaikille vaikuttamisesta kiinnostuneille nuorille. Nuorisofoorumissa käsiteltiin mm. nuorten mielen hyvinvoinnin edistämistä viestinnän keinoin, ilmastotyötä ja ilmasto vaikuttamista sekä nuorten osallistumista palveluiden arviointiin ja kehittämiseen. Syksyn 2023 ensimmäinen ja samalla kauden viimeinen kokous pidettiin elokuussa kokonaan etäyhteyksin.

Kauden 2023–2024 Keski-Suomen Nuorisovaltuuston toiminta alkoi 15.–16.9. ryhmäytymisleirillä ja perehdytyksellä Jyväskylän Mataralla. Perehdytykseen osallistui 22 nuorisovaltuutettua ympäri Keski-Suomen. Ohjelmassa oli monipuolisesti taustaorganisaatioiden esittelyä sekä nuoria koskeviin aiheisiin, kuten mielenterveystyön palveluketjuihin ja opiskeluhuoltosuunnitelmaan pureutumista. Kauden ensimmäinen ja samalla järjestäytymiskokous pidettiin lokakuussa Jyväskylässä ja etälinjojen kautta. Kokouksessa valittiin puheenjohtajaksi Meeri Nissinen Kyyjärveltä ja varapuheenjohtajaksi Pessi Lemmetyinen Jämsästä. Kokouksessa valittiin lisäksi edustajat Lasten, nuorten ja perheiden lautakuntaan sekä Opiskeluhuollon alueelliseen työryhmään. Lisäksi kokouksessa valittiin Maakunnallisen kulttuuriympäristöpalkinnon saaja, jonka nuorisovaltuuston edustajat luovuttivat juhlavassa Kulttuurigaalassa marraskuussa.

Nuorisovaltuuston koordinoinnista ja nuorten tukemisesta vastasi Carita Hännivirta.

2.1.6 Osallistavaa opiskelijahuoltoa

Osallistavaa opiskeluhoiltoa -hanke oli alun perin tarkoitus toteuttaa vuosien 2021 ja 2022 aikana, mutta korona-aika esti hankkeen toteuttamisen suunnitelman mukaisesti. Suunnitelmaan tehtiin muutoksia, niin että kolmen pilottikoulun sijaan toimintaa toteutettiin vuoden 2023 aikana ainoastaan Jyväskylän Kilpisen koululla.

Prosessin aluksi koulun opiskeluhoiltoryhmän kanssa suunniteltiin Hyvinvointia!-peli, jota pelasivat kaikki yläkoulun noin 500 oppilasta. Tämän jälkeen pelissä kerätyt nuorten ajatukset koottiin yhteenvedoksi, joka käytiin läpi niin opiskeluhoiltoryhmän kanssa, kuin koulun nuorista kootun tiimin kanssa. Tämä nuorten tiimi ideoi, suunnitteli ja oli vahvasti mukana järjestämässä kevään lopulla toteutettua Hyvinvointia!-päivää.

Hyvinvointia! -päivän tarkoituksena oli vastata Hyvinvointia!-pelin kautta nousseihin kysymyksiin, herättää keskustelua sekä mahdollistaa omien ajatusten esiin tuominen monipuolisin keinoin. Päivän järjestelyissä oli mukana nuorten tiimin ja Nuorten Suomen lisäksi Kilpisen koulun kuraattori, psykologi, terveydenhoitaja, Jyväskylän liikkuvan nuorisotyön Nuorisopaku sekä Keski-Suomen hyvinvointialueen nuorten etätyöntekijä ja seksuaalineuvonta. Hyvinvointia!-päivä koostui aamupäivän Hyvinvointia!-pelin tulosten läpikäymisestä sekä kahdeksasta vapaasti kierrettävästä työpajasta. Näihin osallistui 6., 7. ja 8. -luokkalaiset. Iltapäivällä myös 9. -luokkalaiset liittyivät seuraan yhteiseen tilaisuuteen, jossa toteutettiin vuorovaikutteinen paneelikeskustelu. Keskustelussa vastattiin mm. nuorten nostamiin kysymyksiin niin Kahoot-alustaa kuin asiantuntijoiden vastauksia hyödyntäen. Asiantuntijoina paneelissa olivat mukana kokemusasiantuntijana näyttelijä Carola Hakola, hyvinvointitaitojen ammattilainen Sari Granroth-Nalkki sekä koulun kuraattori Petrus Sipilä. Hyvinvointia!-päivän sisällöstä lisätietoa: www.nuortensuomi.fi/hyvinvointia-paiva/

Nuorilla oli päivän päätteeksi mahdollisuus äänestää aiheesta, jonka halusivat jatkotyöstöön. Eniten ääniä sai aihe; Ohjeet aikuiselle (nuorten kohtaamiseen), jonka parissa prosessia jatkettiin syksyllä. Jatkotyösketelyssä opettajilla ja muilla koulun aikuisilla oli mahdollisuus kertoa omia ajatuksiaan nuorten kohtaamisesta, keskustelleen keskenään sekä koulun psykologin kanssa. Ohjeet aikuiselle tuotetaan yhdessä nuorten kanssa edellä mainittuja materiaaleja sekä tuotoksia hyödyntäen.

Osallistavaa opiskeluhoiltoa (aik. oppilashuoltoa) hanke toteutettiin Erasmus+ tuella. Hankkeen tavoitteena oli luoda uusia malleja oppilaiden osallistamiseksi ja toisaalta lisätä oppilashuollon ammattilaisten ymmärrystä siitä, miten opiskeluhoilto näyttäytyy nuorille. Vastuuhenkilönä toimi alkukevään Veera Kurvinen (ent. Ruotsalainen) ja loppuvuoden Carita Hännivirta.

2.2 NUORTEN KYVYT ESIIN

2.2.1 Oppilaiden osallisuus koulussa

Nuorten Suomella on käynnissä kaksi koululle suunnattua projektia, jotka parhaimmillaan täydentävät toisiaan. Molemmissa yhteinen tavoite on vahvistaa oppilaiden osallisuutta ja toimijuutta kouluissa sekä tukea aikuisia tässä työssä. Eri tahojen aikuisista on koottu koko toimintaa tukeva ohjausryhmä, joka kokoontui vuoden aikana kolme kertaa tuoden laajaa perspektiiviä toimintaan. Hankkeista vastasi alkuvuoden Eeva-Liisa Tilkanen ja toukokuusta alkaen Tiia Sorri.

Opettajat oppilaiden osallisuuden vahvistajina -opettajakoulutukset

Opettajille ja sivistystoimen henkilöstölle suunnatut ”Opettajat oppilaiden osallisuuden vahvistajana” -koulutukset vahvistavat opetushenkilöstön osaamista toimia oppilaiden osallisuuden edistäjänä. Koulutuksissa perehdytään oppilaiden toimijuuden ja vaikuttamisen pedagogiseen ja yhteiskunnalliseen taustaan, kannustetaan etsimään keinoja erilaisten oppijoiden osallisuuden lisäämiseksi osallistavien menetelmien avulla, rohkaistaan antamaan oppilaille lisää vastuuta ja valtaa sekä lisätään opettajien valmiuksia toimia oppilaiden tukena heidän toimiessaan aktiivisesti koulussa eri rooleissa. Koulutusten rahoittajana on Opetushallitus.

Osallisuuden perusteet -luentoja järjestettiin yhteensä seitsemän eri tilaisuutta. Suurin osa Keski-Suomessa, mutta myös Kannuksessa sekä yksi webinaari. Osallistava opettaja ja kouluyhteisö -koulutuksia järjestettiin kolme: Yksi Toivakassa ja kaksi Helsingissä. Osallistava oppilaskunnan ohjaaja -koulutus järjestettiin Sipoossa. Koulutuspäiviä oli yhteensä 12 ja niihin osallistui 355 henkilöä.

Kouluttajina toimivat Matti Rautiainen, Miia Sainio, Tiia Sorri ja Jouni Välijärvi.

Täältä tullaan

Täältä tullaan! -hankkeessa ajatuksena on kehittää koulutusprosessikonaisuus ja toimintamalli, josta koulu saisi valmiin laaja-alaisen konseptin OPS:n käytännön toteuttamiseen. Tarkoitus on auttaa nuoria ideoimaan, suunnittelemaan ja toteuttamaan kouluilla toiminnallinen tapahtuma, joka lisää koulun yhteisöllisyyttä ja oppilaiden osallisuutta. Hanketta rahoittaa Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto ja Keski-Suomen liitto. Projektin käynnistyessä korona haittasi hankkeen etenemistä pahasti, ja v. 2022 vain Karstulassa prosessi opettajakoulutuksineen voitiin toteuttaa kokonaisuudessaan.

Vuoden 2023 aikana saatiin kokonaisuus vietyä loppuun Toivakassa, Konnevedellä ja Petäjävedellä sekä kuudella uudella koululla, viidestä eri kunnasta (Konginkangas, Hankasalmi, Muurame, Joutsa ja Jyväskylä). 2023 Koulutusprosessit lähtivät liikkeelle kaikkien isompien oppilaiden yhteisillä infoilla ja toiminnallisilla ideoimistyöpajoilla (3lk ylöspäin tai yläkoululaiset ja lukio, riippuen koulusta). Näihin työpajoihin osallistui yhteensä 1322 oppilasta. Työpajojen jälkeen koostettiin ydintiimit toiminnasta innostuneista oppilaista. Täältä tullaan! -projektin ydintiimiin pyrittiin löytämään monenlaisia oppijoita ja tässä myös onnistuttiin. Ydintiimi tapasi Nuorten Suomen kouluttajien kanssa 4–5 kertaa tapahtumatuotannon merkeissä. Ydintiimi suunnitteli ja toteutti työpajoista nousseiden ideoiden pohjalta tapahtumapäivän koululle. Täältä tullaan! -ydintiimiläisiä oli yhteensä 78 oppilasta. Tapahtumiin osallistui yhteensä n. 1300 oppilasta.

Oppilaiden kouluttajina toimivat Salla Kinnunen, Milla Köykkä ja Elina Piippanen sekä tarpeen mukaan Tiia Sorri, apuna olivat myös opiskelijat keväällä Enni Pirkkanen ja syksyllä Lotta Niemetmaa.

2.2.2 Palkitsemis- ja koulutustapahtuma

Nuorten kyvyt ja äänet esiin -koulutus- ja palkitsemistapahtuma järjestettiin ensimmäisen kerran valtakunnallisena, kun Kordelinin säätiö myönsi apurahan tapahtuman järjestämiseen. Tapahtuman pääyhteistyökumppanina oli Jyväskylän yliopisto, jonka tiloissa tapahtuma järjestettiin 29.–30.9. Tapahtuma oli omistettu aktiivisille nuorille ja aikuisille, jotka ovat tehneet merkittävää työtä nuorten hyvinvoinnin ja osallisuuden eteen. Tapahtumassa hyödynnettiin Keski-Suomessa 16 kertaa järjestetyn maakunnallisen tapahtuman myönteisiä kokemuksia.

Palkitsemisjuhlassa jaettiin viisi valtakunnallista palkintoa sekä palkittiin kuntakohtaisesti 4 kunnasta eri puolilta Suomea yhteensä 70 palkittavaa. Valtakunnalliset palkinnot jaettiin vuoden nuorisoteolle, vuoden opettajalle sekä vuoden nuorisotoimijalle. Näiden lisäksi Keskimaan kanssa jaettiin kaksi erityistunnustusta vuoden työelämäteoille. Valtakunnallisten palkintojen saajat valittiin arvovaltaisen raadin avulla. Palkintoja lahjoittivat Keskimaa, Nuorisokeskukset Anjala, Marttinen ja Piispala sekä Viherlandia, Karto, Positiivarit ja Panda.

Kaikille Suomen kunnille tarjottiin mahdollisuus nimetä oman kuntansa palkittavat vuoden nuoren ja vuoden aikuisen, jotka ovat tehneet merkittävää työtä nuorten hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämiseksi. Tähän tarttui näin ensimmäisellä kerralla 14 % kunnista kattavasti aivan eri puolilta Suomea, 13 maakunnan alueelta.

Palkitsemisjuhlan lisäksi tapahtumassa järjestettiin koulutuksellinen osuus, jossa käsiteltiin nuorten osallisuutta ja toimijuutta eri näkökulmista. Ohjelmaan kuului muun muassa Vaikuta!-pelin pelaamista, jossa nuoret vastasivat työpajojen pitämisestä ja vetivät peliä aikuisille.

Tapahtuman järjestämiseen osallistui lähes kaikki työtekijät, päävastuun kantoi Eeva-Liisa Tilkanen.

2.2.3 Synttärivuoden juhlatoinnot

Nuorten Suomen 20-vuotisjuhla-aivalta juhlistettiin pe 3.11. Osallisuuden monet muodot -juhlaseminaarin ja synttärjuhlan merkeissä. Seminaari toteutettiin yhteistyössä eri tahojen kanssa, mukana oli mm. Sitra, Oikeusministeriö, Eduskunta ja Lapsiasiavaltuutettu. Se järjestettiin JAMK:n Dynamolla ja juhla Jyväskylän Veturitalleilla. Seminaariin osallistui paikan päällä 75 henkilöä ja iltajuhlaan 115 henkilöä. Juhla sisälsi muisteloita matkan varrelta sekä monenlaista nuorten ohjelmaa sekä toiminnallisia keveitä työpajoja. Tapahtumaan koottiin myös näyttely Nuorten Suomen historian eri vaiheista. 4.11. järjestettiin alumni-tapahtuma Matarassa, johon osallistui viisi entistä nuorta.

Juhlavuoden kunniaksi koottiin Nuorten Suomen historiikki Kohti nuorten Suomea. Siinä kuvattiin tarina Koulut liikkeellä -projekteista Nuorten Keski-Suomi ry:n kautta Nuorten Suomeen. Unelmana on olla rakentamassa Suomesta nuorten Suomea, mistä kirjan nimi kertoo.

Nuorten Suomen historiasta järjestettiin myös näyttely Kansalaistoiminnan keskus Mataran näyttelyseinälle, joka oli esillä marraskuun ajan.

2.2.4 Nuoret keskelle hyvää

Nuoret keskelle hyvää -haastekampanja haastaa keskisuomalaiset organisaatiot tekemään yhä enemmän nuorten hyvinvoinnin ja samalla koko maakunnan tulevaisuuden eteen. Keski-Suomen jatkuvuuden ja elinvoiman kannalta on tärkeää, että jokainen nuori voi hyvin ja löytäisi oman potentiaalinsa. Nuoret tarvitsevatkin inhimillisiä kohtaamisia, sopivasti tukea ja paljon kannustusta aikuisilta sekä mahdollisuuksia päästä mukaan tekemään ja osallistumaan sellaisina kuin ovat. Kampanja kokoaa sitoumuksiksi tiedot siitä, miten keskisuomalaiset organisaatiot huomioivat toiminnassaan nuoret jo nyt sekä mitä uutta he lupaavat tehdä jatkossa. Sitoumuksista viestitään myös nuorille, jotta he näkevät kuinka paljon heille on tarjolla

toimintaa, palveluita, tukea ja erilaisia käden ojennuksia – ja että Keski-Suomessa nuorista välitetään. (Nuorille viestimisessä apuna Nuoret viestinviejät -hanke, ks. 2.2.5)

Keski-Suomen liiton rahoittama hanke käynnistyi marraskuussa 22 ja kestää keväälle 24. Yhdentoista eri organisaatioiden edustajista koottu hankkeen kummiryhmä kokoontui neljästi vuoden 2023 aikana. Hankkeen viestintäsuunnitelma avainviesteineen työstettiin loppuun Tiinu Wuolion johdolla. Alkuvuodesta laadittiin taustamateriaalit sekä internetsivut haastekampanjan käynnistämiseen. Huhtikuussa päästiin aloittamaan organisaatioiden haastaminen mukaan kampanjaan.

Haastaminen aloitettiin kummiryhmän ohjeistuksella suurten verkostomaisten toimijoiden sekä kummiryhmän taustayhteisöjen haastamisella. Haasteen otti vastaan useampi merkittävä maakunnallinen verkostomainen toimija. Lisäksi haastekampanjaa päästiin esittelemään eri toimijoiden ja verkostojen tilaisuuksissa, esimerkiksi haastekampanjaa esiteltiin 14.9. Keski-Suomen liiton ja KEHOn yhteistyössä järjestämässä Hyvän voinnin Keski-Suomea kehittämässä -foorumissa. Projektikoordinaattori osallistui myös maakunnan alueella toimivan n. 175 jäsenorganisaation Resiina-verkoston tapaamisiin, missä on päästy esittelemään haastekampanjaa verkoston jäsenille.

Haastamista on tehty nettisivujen, eri toimijoiden uutiskirjeiden, sosiaalisen median kanavien, sähköpostin, puheluiden sekä niin video- että livetapaamisten keinoin. Yritys- sekä kuntavierailuja on raportointikaudelle tehty Jyväskylään, Uuraisille, Äänekoskelle, Viitasaarelle, Pihtiputaalle, Kannonkoskelle, Karstulaan, Saarijärvelle sekä Laukaaseen. Haastamisen tukemiseksi on hankittu esitteitä sekä tarroja toimijoille jaettavaksi.

Vuoden 2023 aikana haastekampanjan tiimoilta kontaktoitiin suoraan noin 150 toimijaa ja sitoumuksen jätti seitsemän julkishallinnollista toimijaa, yhdeksän yritystä ja yhdeksän järjestö-/verkostotoimijaa. Järjestötoimijoita ei varsinaisesti suoraan kontaktoitu raportointikaudella, mutta osallistuttiin erilaisiin tilaisuuksiin, joissa hankkeesta päästiin kertomaan ja tuettiin järjestöjä sitoumuksen laatimisissa heidän ollessa itse aktiivisesti yhteydessä. Nuorten Suomen synttäriseminaarin yhteydessä järjestettiin hankkeen oma työpaja, johon osallistui 11 henkilöä.

Verkostomaiset toimijat ovat esimerkiksi haastaneet jäsenistöjään lähtemään mukaan kampanjaan, mutta toivottua ilmiötä siitä, että sitoutuneet aktiivisesti haastaisivat toisia toimijoita lähtemään mukaan, ei ole saatu muodostumaan.

Haastekampanja on näkynyt monipuolisesti eri sosiaalisen median kanavissa, kuten Instagramissa, Facebookissa sekä LinkedInissä. Hankkeen nettisivuilla on julkaistu blogikirjoituksia sekä hankkeesta on tehty tiedotteita Nuorten Suomi ry:n omien uutiskirjeiden lisäksi muiden toimijoiden, kuten sidosryhmien sekä mukaan lähteneiden organisaatioiden uutiskirjeisiin. Mukaan lähteneet toimijat ovat myös aktiivisesti hyödyntäneet hankkeelle laadittua viestinnän tukimateriaalia ja jakaneet tietoa haastekampanjaan liittyen omissa sosiaalisen median kanavissaan, nettisivuillaan sekä uutiskirjeissään. Lisäksi kampanjasta on ollut vuoden 2023 aikana juttuja paikallislehdissä, esimerkiksi Viispiikkinen, Sampo sekä Laukaa-Konnevesi lehdissä.

Hankkeen etenemisestä vastasi alkuvuoden Veera Kurkinen (os. Ruotsalainen) ja varsinaisen haastamisen päästyä käyntiin huhtikuun lopulta alkaen Ville Peltoniemi. Mukana työssä olivat myös rooliensa mukaisesti Vilma Kärkkäinen ja Eeva-Liisa Tilkanen.

2.2.5 Nuoret viestinviejät

Nuoret viestinviejät -hanke kokoaa yhteen viestinnästä kiinnostuneita nuoria ja pilotoi uutta nuoria innostavaa toimintamallia, joka antaa nuorille valmiuksia toimia viestintätehtävissä. Toimintamalli innostaa ja kouluttaa nuoria viestintätehtäviin sekä mahdollistaa eri tahojen viestien välittämisen nuorilta nuorille periaatteella.

Hanketta käynnisteltiin syksyllä suunnittelupalaverien ja materiaalien työstön muodossa sekä aloittamalla nuorten rekrytointi. Varsinainen toiminta käynnistyy vuoden 2024 puolella. Hankkeen etenemisestä vastasi Vilma Kärkkäinen.

2.2.6 Joulumarkkinat

Hippoksen joulumarkkinat järjestettiin tuttuun tapaan Hippos-hallilla la 2.12. Markkinoilla oli 235 myyntipaikkaa ja 192 eri myyjää, mikä on kaikkien aikojen ennätys. Kävijöitä oli tänäkin vuonna todella paljon alusta loppuun asti, yhteensä noin 5000.

Järjestöt saivat myyntipaikkansa hieman edullisemmin kuin yksityiset myyjät sekä pienyrittäjät. Myyjäkaarti oli jälleen ilahduttavan monipuolinen. Myytäviä tuotteita oli laidasta laitaan ja markkinoilla oli tuttuun tapaan oikein hyvä ilmapiiri.

Tapahtumassa oli nuorten ryhmä Superlatauksen järjestämä askartelupiste lapsille, joka sai kiitosta joulumarkkinoiden kävijöiltä. JyväSDance:n nuoret viihdyttivät osallistujia hienoilla tanssiesityksillä ja koululais-Tiernapojat esiintyivät myös. Paikalla kiersi myös tuttuun tapaan joulupukki jakamassa suklaata. Infossa ja makkaranmyynnissä oli auttamassa innokkaita vapaaehtoisia nuoria. Tapahtuman EA-vastaavana 22-vuotias Anne-Marie Nyholm. Järjestelyissä oli mukana kaikkiaan n. 15 nuorta.

Päävastuun tapahtuman järjestelyistä kantoi oppisopimusopiskelijat Iida Vidgren ja Milla Köykkä.

2.2.7 Muut

Nuorten työllistäminen

STEAn Paikka auki -rahoituksella työllistettiin kaksi nuorta aikuista oppisopimuksella. Toinen teki marraskuussa loppuun nuoris- ja yhteisöohjaajan ammattitutkinnon ja toinen aloitti maaliskuussa merkonomi tutkinnon.

Osuuspankin kesätyötuella palkattiin 17-vuotias nuori kesätöihin kahden viikon ajaksi viestintätehtävien pariin.

Kerhotoiminta

Syksyllä 22 käynnistynyt Gradian asuntolan yhteydessä toiminut nuorten toivoma taidekerho jatkoi toimintaansa. Se kokoontui kahden viikon välein, mukana oli yhteensä seitsemän nuorta. Kerhon ohjaajina toimivat Milla Köykkä ja Elina Piippanen. Syksyllä 23 kerhotoimintaa pyöritettiin tapahtuman järjestämisen merkeissä oppien tapahtuman järjestämiseen liittyviä asioita. Osanottajat osallistuivat palkitsemisjuhlan ja joulumarkkinoiden järjestämiseen. Mukana oli yhteensä kahdeksan nuorta.

Muuta

XAMK:n ja Humakin yhteisöpedagogiopiskelijoille pidettiin useampi vierailjaluento vuoden aikana. Koulutuksissa on käsitelty osallisuutta ja osallisuuden edistämistä yhteisöpedagogin roolissa.

Lapsen oikeuksien päivänä järjestettiin Humakin johtamana laajalla yhteistyöllä Mitä osallisuus on 2023? - verkkotapahtuma, jossa pidimme työpajan demokratiakasvatuksesta ja nuorten kuulemisen menetelmistä.

Valtakunnallisilla NUORI2023-päivillä järjestimme yhteensä kolme ohjelmanumeroa. U Wot Waldo -sarjakuvatyöpajassa esiteltiin Waldo-sarjakuvia ja -hahmoja ja luotiin omia sarjakuvia valmiisiin pohjiin. Mikä vituttaa nuorisosalalla?-keskustelu keräsi nuorisosalan ammattilaiset yhteen jakamaan tunnelmia siitä, mikä on

pielessä nuorisoalalla. Lisäksi Kohti nuorten hyvinvointialueita -hanke järjesti yhteistyössä nuorisoalan kattojärjestön Allianssin kanssa Yhteispeliä vai eri lajeja? Nuorisotyön tulevaisuus hyvinvointialueilla - paneelikeskustelun.

2.3 Tukitoiminnot

Viestintä

Viestintä on Nuorten Suomen päätoimintojen tukitoiminto, jonka pääasiallinen tarkoitus on huolehtia yhdistyksen yleisestä viestinnästä sekä tukea toimintojen viestintää. Yhdistykselle on luotu oma tunnistettava visuaalinen ilme. Yhteisinä viestintäkanavina oli verkkosivut, Facebook, Instagram, LinkedIn ja Youtube sekä kuusi kertaa lähetetty uutiskirje. Työntekijät vastasivat kukin vastuullaan olevan toiminnon viestinnän toteutumisesta, esimerkiksi omilla uutiskirjeillä, sähköpostitse, kokouksissa sekä pikaviestikanavien kautta. Vuoden alussa aloittanut viestinnän asiantuntija vastasi yleisesti Nuorten Suomen viestinnän suunnittelusta ja koordinoinnista.

Yhdistyksellä on käytössään kattava viestintäsuunnitelma, jonka toteutumista arvioitiin ja kehittämissuunnitelmia työstettiin niin työntekijöiden kesken. Viestinnällisiä asioita käsiteltiin kaikissa toimistopalaverissa joka toinen viikko ja lisäksi n. kahden viikon välein sometiimi kokousti ja suunnitteli seuraavien viikkojen somepäivityksiä.

Juhlavuosi näkyi viestinnässä vahvasti, erityisesti syksyn mittaan, kun sekä koulutus- ja palkitsemistapahtumasta, että syntymäpäiväseminaarista ja -juhlasta viestittiin niin somessa, nettisivuilla, uutiskirjeissä ja mediatiedotteiden kautta. Nuorten kyvyt ja äänet esiin -palkitsemisista saatiin runsaasti medianäkyvyyttä paikallislehdissä ympäri Suomen.

Nuoret olivat mukana viestintätoimissa. Kesällä Nuorten Suomella oli kaksi viikkoa kesätyöntekijä "viestintä-apulainen" nimikkeellä. Hän valokuvasi, kirjoitti mielipidekirjoituksia ja kokeili Canvan käyttöä. Nuorten Suomen Instagramissa juhlakiertueen nuoret päivittivät tunnelmia kiertueen eri paikkakunnilta. Sekä koulutus- ja palkitsemistapahtumassa, että syntymäpäivillä, nuoret olivat mukana viestintämateriaalien suunnittelussa ja tapahtumien valokuvaamisessa. Nuoria opastettiin, sparrattiin ja tuettiin kaikkien viestinnällisten toimenpiteiden toteuttamisessa.

Yhteistyötä, verkostoitumista, oppimista

Nuorten Suomi ry oli mukana mm. valtakunnallisissa Paikka auki -hankkeen ohjausryhmässä, Digiraatiiprojektiryhmässä, Osallisuuden vahvistajat -verkostossa, Oikeusministeriön Dino-koordinaatioryhmän verkostossa, Nuorten Akatemian Mahis-verkostossa ja maakunnallisissa Keski-Suomen järjestöjen ja maakunnan kumppanuuspöydässä, Järjestöareena-verkostossa, Keski-Suomen nuorisotyön koordinaatioverkostossa ja KEHO lapset, nuoret ja perheet -verkostossa. Lisäksi osallistuttiin Muuramen Innolan hallituksen työskentelyyn. Erilaisiin koulutuspäiviin, keskustelutilaisuuksiin ja tapaamisiin osallistuttiin aktiivisesti, pääosin etänä, mutta osin myös kasvokkain.

Yhteistyötä tehtiin hyvin eri suuntiin. Yhteistyökumppaneina olivat mm. Sitra, eduskunta, STM, OKM, OM, Allianssi, Hyvil, Vamlas, Diakonissalaitos, VSLJ, Moniheli, THL, Seta ry., Resiina-verkosto, Pohjanmaan, Etelä-Pohjanmaan ja Keski-Suomen maakuntaliitot ja Jyväskylän yliopisto.

Nuorten Suomi oli resurssien mukaan mukana myös Kansalaistoiminnan keskus Mataran kokouksissa ja tapahtumissa, mm. Matka halki Mataran –opiskelijapäivässä. Joitakin toimintaamme tutustuvia vierailijoita otettiin myös vastaan.

3. HALLINTO

Henkilöstöresurssit ja yhdistyksen jäsenet

Yhdistyksen **jäseninä** olivat tutut Keski-Suomen Liikunta ry, Keski-Suomen nuorisoseurain liitto ja Nuorisokeskus Piispala, Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki ry, Keski-Suomen Kylät ry ja Pohjoisen Keski-Suomen ammattiopisto.

Yhdistyksen kokous pidettiin 23.3. Hallituksen kokouksia pidettiin yhteensä viisi kertaa, joista kaksi hybridinä ja kolme etänä, joista yhteen osallistui myös henkilöstöä laajemmin. Sen lisäksi pidettiin hallituksen ja toimiston yhteinen strategia-aamupäivä Kiponniemessä. Työvaliokunta kokoontui kolme kertaa erityisesti strategiatyön merkeissä.

Hallituksen kokoonpano

Tarja Tuomainen	puheenjohtaja
Tiinu Wuolio	varapuheenjohtaja
Johanna Hurme	jäsen
Jari Ketola	jäsen
Marjo Kolehmainen	jäsen
Julia Paavilainen	jäsen
Miia Nivala	jäsen
Matti Rautiainen	jäsen, työvaliokunta
Arto Lampila	varajäsen
Iida Vesterinen	varajäsen 23.3. asti
Samuli Mattila	varajäsen 23.3. alkaen

Yhdistyksen **työntekijöinä** toimivat (työaika v. 2023)

Eeva-Liisa Tilkanen	toiminnanjohtaja (100 %)
Carita Hännivirta	markkinointi- ja kehittämisspäällikkö (100 %, paitsi 3 kk opintovapaalla)
Veera Kurkinen (os. Ruotsalainen)	osallisuuden asiantuntija (100 %, äitiyslomalla/vanhempainvapaalla 2.5. alkaen)
Milla Köykkä	tapahtumatuottaja (70 %), oppisopimusopiskelija
Laura Saartoala	osallisuuden asiantuntija (100 %)
Elina Piippanen	projektityöntekijä 4.9.23 asti (77 %)
Vilma Kärkkäinen	viestinnän asiantuntija 2.1.23 alkaen (100 %)
Iida Vidgren	toimistoassistentti 6.3.23 alkaen (100 %), oppisopimusopiskelija
Salla Kinnunen	projektityöntekijä 15.3.–19.12. (50 %, 1.9. alkaen 80 %)
Ville Peltoniemi	projektikoordinaattori 17.4.23 alkaen (100 %)
Tiia Sorri	oppilaiden osallisuuden asiantuntija 2.5.23 alkaen (100 %)(paitsi heinäkuu)
Juuso Rauhala	kesätyöntekijä 5.–16.6. (60 t)

Harjoittelijat / työssäoppijat oppilaitosten kautta

Emmi Romppanen, Humak (yhteisöpedagogi, 10 op), 270 t
Enni Pirkkanen, Humak (yhteisöpedagogi, 10 op), 270 t
Sanna Törrönen, Humak (yhteisöpedagogi, 10 op), 270 t
Lotta Niemetmaa, Humak (yhteisöpedagogi, 10 op), 270 t
Lenni Halttunen, Gradia, media-ala, 3,5 kk harjoittelu

Helikopteriryhmä

Nuorten Suomen taustatukiryhmään ”helikopteriryhmään” on kutsuttu henkilöitä, jotka katselevat eri näkökulmilta maailmaa laajemmasta viitekehyksestä, helikopteriperspektiivistä, ja jotka ovat jollain lailla

osoittaneet kiinnostusta Nuorten Suomen edistämiä teemoja kohtaan. Vuonna 2023 helikopteriryhmä kokoontui yhdessä kerran ja myös yksittäisiä sparrailukeskusteluja käytiin. Pohdintoihin osallistuivat lentäjät Pirkko Melville, Jorma Nokkala, Petri Palviainen, Heikki Parkatti, Johannes Partanen ja Jouni Välijärvi. Pohdittavana oli mm. strategia, juhlavuosi ja haastekampanja.

Nuorten helikopteriryhmä

Syksyllä 2020 käynnistynyt nuorten aikuisten (20-29-v.) helikopteriryhmän toiminta jatkui, joskin pienemmällä liekillä. Ryhmä toi nuorten näkemyksiä mukaan Nuorten Suomen uusiin hankehakemuksiin ja muihin kehittämistoimintoihin. Ryhmän toimintaan osallistuivat Neea Huhdanpää, Jere Huotari ja Lotta Tuominen.

Toimitilat (37 m²) oli Matarankatu 6:ssa, osana Kansalaistoiminnan keskus Mataraa.

Työterveyspalvelut ostettiin Työterveys Mehiläiseltä.

4. TALOUS

Taloudellisesti vuodessa oli sekä hyvää että tuttuja haasteita. Hankerahoituksia saatiin poikkeuksellisen hyvin, kun vanhojen hankkeiden rinnalle saatiin useampia uusia hankkeita. Näiden myötä yhdistyksen liikevaihto nousi 73 % edellisestä vuodesta ja oli selvästi suurempi kuin koskaan aiemmin, 415 700 €. Haaste vuodesta toiseen on se, että yleiseen kehittämistyöhön ja hankkeiden omavastuuosuuksiin on jatkuva paine löytää lisää rahoituksia. Juhlavuotta ei harmillisesti onnistuttu hyödyntämään taloudellisesti. Likviditeetti säilyi kuitenkin hyvänä koko vuoden, kun avustukset saatiin etupainotteisesti. Toiminnallinen tulos oli pikkuisen ylijäämäinen, mutta lomapalkkavarauksen ollessa isommat kuin viime vuonna, talous meni 4800 € miinukselle.

Valtion nuorisotyön yleisavustus säilyi ennallaan ollen nyt 13 700 €, mikä kattoi 3,3 % menoista. Vaikka prosenteissa summa ei ole suuri, se on tärkeä osa kokonaisuutta, kun sitä rahoitusta voidaan käyttää peruskulujen kattamiseen tai hankkeiden omavastuuosuuksiin, mikä on vaikein osa rahoituksesta.

Yhteistoimintasopimus Keski-Suomen nuorisovaltuuston ohjaukseen liittyen jatkui, vaikka kumppaniksi muuttui hyvinvointialueuudistuksen myötä Keski-Suomen hyvinvointialue. Ohjaukseen liittyvä yhteistyö on tuonut jatkuvuutta yhdistyksen toimintaan. Usean ihmisen palkkaukseen saatiin palkkatukia, mm. STEAlta kahden oppisopimusopiskelijan palkkaamiseen, mikä auttoi monien hankkeiden toteuttamista merkittävästi.

Varainhankinnan ja nuorten toiminnan kannalta tärkeä tapahtuma Hippoksen Joulumarkkinat toi tuloja normaalivuoden tapaan. Varainhankintaan valmisteltiin tarkempi suunnitelma, mutta käytäntöön sitä ei vielä erityisemmin saatu. Varainhankinnan eteen tehtiin pieniä toimenpiteitä, mm. päästiin mukaan Auttamisesta arkea -lahjoituspalveluun (www.auttamisestaarkea.fi). Rahoituksen yksi uhka on se, että kun Veikkauksen tulot ovat siirtyneen valtion budjettiin ja säästöpaineita on paljon, valtionavustukset tulevat todennäköisesti pienenemään (OKM, AVI), ja monella muuallakin suunnalla on jaossa niukkuutta enemmän kuin aiemmin.

Kirjanpito- ja palkanlaskenta palvelut ostettiin Keski-Suomen Yhteisöjen Tuelta sähköistä taloushallintoa Visma Fivaldia hyödyntäen, kirjanpitäjänä toimi Pirjo Kuukkanen. Tilintarkastus ostettiin SysAudit Oy:ltä, tilintarkastajana jatkoi Tanja Pajulampi.

5. SIIRTYMINEN UUDELLE VUOSIKYMMENELLE

Nuorten Suomen tavalta yhdistyksenä on nyt takana 20 vuotta. Toimintaa on toteutettu sitkeästi eri rahoituksia hyödyntäen ja vieden yhdistyksen perusideaa eri tavoin eteenpäin. Juhlavuosi onnistui toiminnallisesti erittäin hyvin, toimintoja oli enemmän kuin koskaan ja kattavimmin eri puolilla maata. Henkilökuntaa lisättiin vuoden aikana moneen otteeseen. Monet hankkeet jatkuvat vielä vuoden 2024 puolella kuten nuorten vaikuttamiseen liittyvät hankkeet Kohti nuorten hyvinvointialueita ja Suomi nuorten silmin -juhlakiertue sekä oppilaiden toimijuutta kouluissa vahvistavat Opettajat oppilaiden osallisuuden vahvistajina ja Täältä tullaan -hankkeet. Nuoret keskelle hyvää -haastekampanja jatkuu alkuvuoden 2024 ja siihen osin kytkeytyvä Nuoret viestinviejät -hanke jatkaa eteenpäin.

Kovin pitkälle ei rahoitusta ole samassa laajuudessa kuitenkaan varmistunut, joten henkilöstömäärä tulee jälleen pienenemään ainakin väliaikaisesti. Uusia rahoituksia haetaan aktiivisesti eri suunnista, joten hakemustyöhön on käytettävä paljon aikaa. Muutenkin talouteen joudutaan koko ajan kiinnittämään huomiota. Yleiseen kehittämiseen ja omavastuuosuuksiin tarvitaan rahoitusta. Varainhankinnassa riittääkin tehtävää. Myös uusia hankkeista riippumattomia tapoja rahoittaa toimintaa on syytä etsiä.

Juhlavuonna aloitettiin myös yhdistyksen strategian päivitys, mikä tehdään loppuun alkuvuonna 2024. Toiminnan henkinen perusta on edelleen hyvin vahva, eikä tarvetta perusajatusten muutoksiin ole, vaan ne säilytetään ennallaan. Toimintaympäristöinä tulevat olemaan niin koulut ja oppilaitokset kuin muut nuorten toimintaympäristöt. Työtä tullaan tekemään niin nuorten kuin aikuisten parissa. Strategiatyössä linjataan aivan lähiviikkoina toiminnan tulevat tarkemmat painopisteet, jotka yhdistyksen vuosikokous hyväksyy maaliskuun lopulla.

Sotien, ilmasto- ja ympäristökriisin keskellä ja koronan jälkeen tämän tyyppiselle työlle on tarvetta enemmän kuin koskaan. Nuorille on luotava uskoa ja eväitä tulevaan. Nuorten toimijuuden ja vaikuttamisen edistämiseksi on nyt paljon tarvetta eri puolilla. Työtä on todella paljon tehtävänä. Nuorten Suomi verkostoineen voi tuoda työhön aina merkittävämmän lisän pitkällä kokemuksellaan ja osaamisellaan yhteistyössä eri tahojen kanssa.

OSANOTTAJAMÄÄRÄT 2023

Tapahtuma/toiminto	tilaisuudet ja osanottajat
Koulutukset/valmennukset/kohtaamiset KNH/Kohtaa meidät –webinaari muut Kohti nuorten hyvinvointialueita (KNH) koulutukset ja kohtaamiset Osallisuuden monet muodot -synttäriseminaari opettajakoulutukset Täältä tullaan –toiminnot työpajat kouluilla ydintiimien koulutukset kouluilla opeinfot syntyneet koulujen tapahtumat Juhlakiertueen tapahtumat eri paikkakunnilla Nuorten ääni maakunnissa Nuorisoforum koulutukset/sparraukset Hyvinvointia! - Suunnittelu- ja arviointi-tapaamiset Vaikuta!-teemapäivä perehdytyskoulutukset sparraustilaisuudet Valtakunnall. palkitsemis- ja koulutustapahtuma Nuorten Suomi 20 v. -synttärjuhlat Nuori23 –tapahtumassa omat työpajat	1 tilaisuus, 134 aikuista 16 tilaisuutta, 86 nuorta ja 303 aikuista 1 tilaisuus, 5 nuorta ja 70 aikuista 11 tilaisuutta, 304 opettajaa 10 päivänä, 1322 oppilasta 43 tilaisuutta, 484 oppilasta 3 tilaisuutta, 97 opettajaa 8 tapahtumaa, 1300 oppilasta 7 tilaisuutta, 303 nuorta ja 72 aikuista, yhteensä 375 1 tilaisuus, 43 nuorta, 20 aikuista, yhteensä 63 7 tilaisuutta, 16 nuorta, 75 aikuista, yhteensä 91 9 tilaisuutta, 31 nuorta, 86 aikuista, yhteensä 117 4 tilaisuutta, 26 nuorta ja 12 aikuista, yhteensä 38 4 tilaisuutta, 16 nuorta ja 18 aikuista, yhteensä 34 44 nuorta, 76 aikuista, yhteensä 120 30 nuorta, 87 aikuista, yhteensä 117 3 työpajaa, 80 aikuista
Teemapäivät ja pelit Hyvinvointia-pelit Hyvinvointia-teemapäivä Vaikuta teemapäiviä Eduskuntavaalipeli	3 peliä, 2300 oppilasta 1 tilaisuus, 450 oppilasta, 50 aikuista, yhteensä 500 4 teemapäivää, 377 nuorta ja 80 aikuista, yht. 457 450 pelaajaa
Ryhmiä toiminta Keski-Suomen nuorisovaltuusto Suomi nuorten silmin –kiertuetiimi kerhotoiminta nuorten helikopteriryhmä	4 kokousta + nuorisofoorumi + etäperehdytys + perehdytysleiri + sivistysjohtajien tapaaminen = 8 tilaisuutta, 45 eri nuorta 4 omaa kokousta, mukana 15 eri nuorta (nuoria mukana myös eri paikkakuntien tapahtumissa) 2 ryhmää (taidekerho ja tapahuman järjestäjät), yht. 20 tapaamista, 15 eri nuorta 1 kokoontuminen, 3 nuorta
Muuta Joulumarkkinat	192 myyjää, 235 myyntipaikkaa, 5000 kävijää
Muut oppimispaikat harjoittelu-/työssäoppimispaikat	5 opiskelijaa harjoittelussa + 2 oppisopimusopiskelijaa ja 1 nuori kesätyöntekijä